ФОРМУВАННЯ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ

Кафедра генетики, селекції і насінництва ім. проф. М. О. Зеленського

Агробіологічний факультет

Лектор	**Ткачик Світлана Олександрівна**
Семестр	**3**
Освітній ступінь	**Магістр**
Кількість кредитів ЄКТС	**5**
Форма контролю	**Екзамен**
Аудиторні години	**40 (20 год лекцій, 20 год практичних)**

Загальний опис дисципліни

Дисципліна дає можливість студенту ознайомитись із роллю сортових ресурсів у забезпеченні сталого розвитку рослинництва та продовольчої безпеки держави.

Викладаються принципи, методичні підходи, особливості та етапи формування та підтримання сортових колекцій в сховищі довготривалого зберігання, польових сховищах, міжнародні угоди, законодавчі акти України, згідно з якими здійснюється транскордонне переміщення насіння та садивного матеріалу: Конвенцію про генетичне різноманіття, Міжнародний договір з генетичних ресурсів рослин для виробництва продовольства та ведення сільського господарства, Нагойський протокол регулювання доступу до генетичних ресурсів та спільного використання; Стандартний договір про передачу матеріалу та національні документи, що регламентують постачання зразків для цілей експертизи, досліджень та експонування.

Вивчатимуться сортові ресурси в Україні, адаптацію вітчизняного насінництва до міжнародних схем і процедур з використанням класифікаторів, довідників, атласів, методи ідентифікації сортів рослин. Досліджуватимуться відносини між власниками, виробниками та споживачами сортових ресурсів.

Теми лекцій:

1. Тенденції формування національних сортових ресурсів.
2. Сорт рослин як об’єкт інтелектуальної власності. Комерціалізація об’єктів права інтелектуальної власності.
3. Значення сортової ідентифікації для формування національних сортових ресурсів, сортової сертифікації та міжнародної торгівлі. Методи ідентифікації сортів
4. Міжнародна діяльність у сфері охорони прав на сорти рослин. Міжнародні, європейські угоди та договори щодо захисту прав на сорти рослин.
5. Майнові права інтелектуальної власності на сорт, майнові права на поширення сорту.
6. Правове регулювання захисту прав селекціонера, аналіз механізму контролю сплати роялті та селекційних платежів та встановлення розмірів селекційних платежів залежно від культури.
7. Морфологічні ознаки та фізіологічні властивості сортів, перевірка їх стабільності на етапах життя сорту.
8. Перевірка збереженості сортів. Умови проведення.
9. Післяреєстраційні дослідження сортів.
10. Органічне виробництво, інновації, які використовуються при виробництві органічної продукції.

Теми занять:

1. Концепція формування державних національних сортових ресурсів України.
2. Морфологічний метод ідентифікації сортів рослин, його використання в селекційній практиці, експертизі сорту, сертифікації насіння.
3. Національне законодавство, акти країн ЄС щодо формування сортових рослинних ресурсів; Міжнародні, європейські угоди та договори щодо захисту прав на сорти рослин, про збереження генетичного різноманіття (Конвенція УПОВ, Конвенцію про генетичне різноманіття, Міжнародний договір з генетичних ресурсів рослин для виробництва продовольства та ведення сільського господарства, Нагойський протокол регулювання доступу до генетичних ресурсів та спільного використання; Стандартний договір про передачу матеріалу, тощо).
4. Морфологічні ознаки та фізіологічні властивості сортів, перевірка їх стабільності на етапах життя сорту.
5. Спеціальні дослідження сортів після їх державної реєстрації. Методи та методики спеціальних досліджень.
6. Угода ТРІПС, директиви ЄС щодо торгівлі насінням.
7. Сорт як об’єкт інтелектуальної власності. Платежі за використання сорту.
8. Ознайомлення з Базами UPOV, CPVO Variety Finder, Загальним каталогом сортів ЄС, базами даних EU Plant Variety Portal, Vitis International Variety Catalogue (VIVC).
9. Захист біологічних об’єктів та досягнень біотехнології
10. Відпрацювання методів ідентифікації сортів рослин.